

Conferinta

„Finanțarea investițiilor în energie”

23 noiembrie 2006, JW Marriott Grand Hotel

În organizarea Comitetului Național Român al Consiliului Mondial al Energiei și ITS Events Management și sub patronajul Ministerului Economiei și Comerțului, în ziua de 23 noiembrie 2006 a avut loc, la JW Marriot Grand Hotel, conferința „Finanțarea investițiilor în energie”.

În cadrul secțiunii I a primei părți, lucrările conferinței au fost moderate de dr.ing. Iulian Iancu, președinte al Comisiei pentru Industrie și Servicii din Camera Deputaților, președintele Comitetului Național Român al Consiliului Mondial al Energiei și de prof.dr.ing. Dan Ioan Gheorghiu, președinte și Director General ISPE. Au fost abordate principalele probleme de interes, din punctul de vedere al investițiilor în energie, pentru operatorii din acest domeniu:

- programele naționale de finanțare; surse de finanțare;
- poziția și experiența instituțiilor internaționale de finanțare;
- fonduri de investiții structurale, de coeziune, de mediu;
- bancabilitatea proiectelor.

Subiectele abordate au fost dezvoltate de către domnul Secretar de Stat la Ministerul Administrației și Internelor Mircea Nicu Toader, domnul Benoit Blarel, Country Manager la Banca Mondială, prof. dr. ing. Dan Ioan Gheorghiu, Președinte și Director General S.C. ISPE S.A., ing. Marian Dobrin, șef secție Studii Finanțare Proiecte ISPE.

În intervenția sa, domnul dr.ing. Iulian Iancu a pus accentul pe problemele actuale ale securității energetice pentru România și a subliniat faptul că problema energetică este în prezent o problemă globală cu o soluție globală. Strategia proprie a României trebuie racordată la strategia europeană. Desigur că alegerea surselor de aprovizionare cu combustibil, utilizarea eficientă a combustibililor, creșterea eficienței la utilizatorii finali sunt numai câteva dintre reperatele care trebuie să fie incluse în strategia energetică a țării.

Domnul Secretar de Stat Mircea Nicu Toader a pus accentul pe importanța autorităților locale în dezvoltarea programelor pentru asigurarea energiei termice necesară populației. Acestea trebuie să găsească surse de finanțare astfel încât costurile cu energia să poată fi suportate de către populație. Cele 4 miliarde € obținute ca suport din partea Uniunii Europene nu sunt suficiente pentru a asigura modernizarea și înlocuirea centralelor termice pentru încălzirea localităților. Un rol important îl are reabilitarea termică a clădirilor, asigurând reducerea facturii de energie pentru încălzire, dar și realizarea de noi locuri de muncă în zonă.

Domnul Benoit Blarel, a arătat faptul că sectorul de Energie din România are mare nevoie de investiții, o parte dintre acestea pot fi asigurate de pe piața internațională de capital. Prețurile ridicate la petrol și gaze vor conduce la schimbări importante în comportamentul energetic al utilizatorilor de energie, ceea ce va antrena necesitatea unor importante investiții în acest domeniu. Banca Mondială este un participant activ la rezolvarea problemelor energetice globale și este pregătită să ajute România pentru depășirea problemelor actuale. Sunt necesare însă legi transparente și clare privind investițiile și recuperarea fondurilor investite.

Prof.dr.ing. Dan Ioan Gheorghiu a prezentat un tablou realist al situației energetice din România, determinată de echipamente vechi, tehnologii depășite, randamente scăzute. Inexistența unei strategii pe termen lung în domeniul energiei a condus la investiții reduse în acest domeniu. Vorbitorul a accentuat faptul că deciziile actuale privind realizarea de noi centrale electrice vor avea efect în 2011-2012, ceea ce impune începerea urgentă a proiectelor și a investițiilor. Având în vedere preocupările în toată Europa pentru modernizarea echipamentelor centralelor electrice, deciziile trebuie să ia în considerație și faptul că producătorii de echipamente au posibilități reduse de a suplimenta producția.

În intervenția sa domnul ing. Marian Dobrin a prezentat principalele aspecte legate de finanțarea proiectelor în domeniul energiei, în condițiile specifice acestui sector, cu surse limitate privind finanțarea, personal instruit și resurse. În acest sens, analiza riscului investiției și a măsurilor pentru limitarea acestuia au un rol important în adoptarea deciziilor, alegerea mecanismelor de investiție și combinarea inteligentă a surselor de finanțare.

Secțiunea a doua a Conferinței a fost moderată de dr.ing. Ionel Purica, Expert Academia Română și a inclus intervenții ale domnului prof.dr.ing. Aureliu Leca, Șef Catedră UNESCO, UPB, domnului Florin Citu, Chief Economist la ING Bank România, doamnei Anca Totoian, Director Adjunct Direcția Marketing și Vânzări la Eximbank și doamnei Cristina Belba de la Total Electric Oltenia.

Domnul prof.dr.ing. Aureliu Leca a subliniat aspectele legate de ineficiența utilizării energiei pentru încălzirea localităților și necesitatea adoptării de măsuri urgente pentru reabilitarea termică a clădirilor. Sectorul energetic este un sistem cu inerție mare, ceea ce impune existența unei strategii pe termen lung. Eficiența redusă în procesul de utilizare determină ca circa 35% din importul de resurse energetice să se risipească. Cele mai mari pierderi sunt la utilizarea căldurii în apartamente. Reabilitatea termică a clădirilor permite reducerea cu 40-65% a necesarului de căldură. În încheierea intervenției sale, domnul prof.dr.ing. Aureliu Leca a accentuat necesitatea ca specialiștii în domeniu să transmită factorilor de decizie faptul că problemele energetice necesită o rezolvare urgentă și trebuie găsite soluțiile și fondurile necesare pentru investiții în acest domeniu.

În intervenția sa domnul Florin Citu a prezentat o imagine optimistă privind economia României, în care problemele din sectorul energiei sunt temporare și vor putea fi depășite în măsura în care prețurile la energie vor fi complet liberalizate. Accesul la piața internațională de capital, aderarea la Uniunea Europeană, dezvoltarea sectorului bancar, nivelul redus al împrumuturilor, sunt factori care vor determina posibilitatea unor investiții importante în sectorul energetic. Desigur că vor trebuie rezolvate și probleme legate de lipsa forței de muncă (în domeniul construcțiilor, financiar bancar etc.) precum și de creșterea capacității de absorbție eficientă a fondurilor. În prezent, creșterea economică a României, deși importantă, este frânată tocmai de deficiențele din domeniul energetic și din infrastructură.

Doamna Anca Totoian a arătat că Eximbank colaborează cu toate unitățile din sectorul energiei, fiind un participant important la realizarea proiectelor de la CNE1, CNE2, Pdf2, având capacitatea de a susține proiecte energetice prioritare și de a asigura pachete complete de servicii financiare. De asemenea, Eximbank poate să se implice în finanțarea proiectelor de termoficare urbană. Este necesar a exista proiecte bancabile, bine susținute tehnic și economic. Eximbank poate să participe la diferite scheme financiare pentru cercetare - dezvoltare, consultanță, realizare a unor aplicații ale resurselor regenerabile de energie. În cazul investițiilor pentru rezolvarea problemelor de mediu ale centralelor electrice, Eximbank poate să se implice în găsirea unor scheme financiare adecvate.

În intervenția sa, doamna Cristina Belba a prezentat experiența unei companii private de tip ESCO (consultanță) în relația cu băncile la oferta de pachete de servicii de eficiență energetică. Compania se implică în proiecte de reducere a intensității energetice, antrenând băncile pentru asigurarea întregului pachet de servicii financiare necesare derulării proiectului.

Discuțiile pe marginea materialelor prezentate au pus în evidență interesul participanților la Conferință pentru soluțiile care pot fi adoptate la asigurarea proiectelor, a finanțării și echipamentelor necesare dezvoltării sectorului energetic.

În partea a doua a Conferinței, titularii de proiecte și de investiții în domeniul energiei s-au întâlnit cu reprezentanți ai băncilor, fondurilor de investiții, băncilor și coinvestitorilor, în cadrul unei burse de contacte, pentru a găsi cele mai eficiente aranjamente financiare necesare derulării proiectelor și investițiilor. La bursa de contacte au fost invitați, din partea finanțatorilor și proiectanților: ING Bank, Total Electric Oltenia, Banca Mondială, HVB Jiriac Bank, ISPE, Eximbank, iar din partea titularilor de proiecte și investiții în domeniul energiei: CE Craiova, RADET București, Cogen România, RAAN, Termoelectrica, Hidroelectrică, Nuclearelectrică, Transelectrica.

Conferința „Finanțarea investițiilor în energie” a reprezentat un util schimb de informații privind necesitățile de investiții din sectorul energie, a posibilităților aranjamentele financiare pentru acoperirea investițiilor precum și condițiile necesare accesării fondurilor. Reprezentanții beneficiarilor de proiecte și investiții precum și reprezentanții investitorilor au reușit să stabilească legături pentru o eficiență colaborare viitoare în abordarea proiectelor din domeniul energie.